

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Filozofia bezpieczeństwa Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Bezpieczeństwo narodowe Specjalność Cyberbezpieczeństwo Jednostka organizacyjna Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Poziom studiów studia drugiego stopnia Forma studiów studia niestacjonarne Profil studiów profil praktyczny		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 14BENCBPN.21S.10113.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy specjalnościowy Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe	
Koordynator zajęć	Jerzy Konieczny		
Prowadzący zajęcia	Jerzy Konieczny		
Okres Rok 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 15, Egzamin		Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Analiza porównawcza filozofii myśli wojskowej w traktatach Sun Zi, Tukidydesa, Carl von Clausewitza, Ericha Ludendorffa, Antoine-Henri Jomini,
C2	Dokonanie analizy rozwoju cybernetyki na świecie i w Polsce.
C3	Przedstawienie determinantów rozwoju technologii cyfrowej w poszczególnych fazach rozwoju cywilizacyjnego.
C4	Przeprowadzenie analizy rozwoju transhumanizmu. Szanse i zagrożenia.
C5	Opis Big Tech w rozwoju IT. Szanse i zagrożenia. Amazon, Apple, Facebook, Google, Microsoft

Wymagania wstępne

Student ma podstawową wiedzę o filozofii, społeczeństwie, środowisku, państwie i prawie; potrafi wyszukiwać informacje w różnych źródłach i opracowaniach; ma potrzebę poszerzenia wiedzy o życiu społecznym, rozwoju technologii cyfrowych i przekazywania jej innym; rozumie znaczenie takiej wiedzy w pracy zawodowej.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna i rozumie w pogłębionym stopniu metody i narzędzia opisu, w tym techniki pozyskiwania i analizy danych oraz teorie dotyczące filozofii bezpieczeństwa, wyjaśniające złożone zależności między elementami myśli i strategii bezpieczeństwa.	BEN_K2_W01, BEN_K2_W02, BEN_K2_W04, BEN_K2_W08, BEN_K2_W09	Egzamin pisemny
W2	zna i rozumie w pogłębionym stopniu metody i narzędzia opisu, w tym techniki pozyskiwania i analizy danych oraz teorie dotyczące filozofii bezpieczeństwa, wyjaśniające złożone zależności między elementami systemów bezpieczeństwa wynikającymi z postępu technologicznego.	BEN_K2_W02, BEN_K2_W04, BEN_K2_W08, BEN_K2_W09	Egzamin pisemny
W3	zna i rozumie fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji, związane z rozwojem technologii cyfrowych i rolę systemów bezpieczeństwa oraz ich wpływem na społeczeństwo.	BEN_K2_W02, BEN_K2_W04, BEN_K2_W08	Egzamin pisemny
W4	zna i rozumie rolę systemów filozofii bezpieczeństwa w funkcjonowaniu systemów obronnych, państwa i wspólnoty międzynarodowej oraz ich historycznej ewolucji.	BEN_K2_W02, BEN_K2_W04, BEN_K2_W09	Egzamin pisemny
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi właściwie dobierać źródła i informacje z nich pochodzące, dokonywać oceny, krytycznej analizy, syntezy, twórczej interpretacji i prezentacji tych informacji w celu formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów w zakresie filozofii bezpieczeństwa.	BEN_K2_U02, BEN_K2_U03, BEN_K2_U05, BEN_K2_U06, BEN_K2_U09	Egzamin pisemny

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U2	potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę do przystosowania istniejących lub opracowania nowych metod i narzędzi służących do rozwiązywania problemów w zakresie filozofii i nauki o bezpieczeństwie.	BEN_K2_U01, BEN_K2_U02, BEN_K2_U03, BEN_K2_U05, BEN_K2_U09	Egzamin pisemny
U3	potrafi formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami wdrożeniowymi charakterystycznymi dla nauki o bezpieczeństwie.	BEN_K2_U04	Egzamin pisemny
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów/gotowa do poszerzania i aktualizowania oraz krytycznej oceny posiadanej wiedzy, w szczególności tej z obszaru filozofii i nauki o bezpieczeństwie.	BEN_K2_K01, BEN_K2_K02, BEN_K2_K03, BEN_K2_K05	Egzamin pisemny
K2	jest gotów/gotowa do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych wynikających z dorobku filozofii i praktyce nauki o bezpieczeństwie oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	BEN_K2_K02, BEN_K2_K03, BEN_K2_K05	Egzamin pisemny
K3	jest gotów/gotowa do wykazywania się w pracy zawodowej i aktywności publicznej, wynikającej z dorobku filozofii bezpieczeństwa.	BEN_K2_K01, BEN_K2_K02, BEN_K2_K03, BEN_K2_K05	Egzamin pisemny

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Wojna i polityka w traktacie: " O wojnie". Carl von Clausewitz	W4, U1, K1, K2, K3	Wykład
2.	Wojna i polityka w filozofii Sun Zi: "Sztuka wojny".	W3, U2, K1, K2, K3	Wykład
3.	Marian mazur w rozwoju polskiej cybernetyki na podstawie: "Cybernetyka i charakter"	W1, W3, U1, K1, K2, K3	Wykład
4.	Determinanty czwartej rewolucji przemysłowej. Podejście Klausa Schwaba.	W1, W3, U1, U2, K1, K2, K3	Wykład
5.	Transhumanizm w praktyce. Opinia własna.	W1, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład
6.	Big Tech w rozwoju IT. Szanse i zagrożenia. Amazon, Apple, Facebook, Google, Microsoft.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład problemowy

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Esej dotyczący rozwoju technologii cyfrowych. Dylematy etyczne.

Literatura

Obowiązkowa

1. . Carl von Clausewitz , O wojnie , Warszawa 2021
2. Sun Tzu, Sztuka Wojny, Warszawa ,2017
3. M. Mazur, Cybernetyka i charakter, Warszaw 1986
4. Klaus Schwab, Czwarta rewolucja przemysłowa, Warszawa 2021
5. G. Osiński , Cyfrowi niewolnicy . Tranhumanizm w praktyce. Toruń, 2023

Dodatkowa

1. A. Zybertowicz, Cyber kontra real, Cywilizacją w techno-pułapce. Wydawnictwo Nowej Konfederacji , 2023

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	15
Czytanie wskazanej literatury	30
Przygotowanie pracy pisemnej	20
Przygotowanie do egzaminu	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 85
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
BEN_K2_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do poszerzania i aktualizowania oraz krytycznej oceny posiadanej wiedzy, w szczególności tej z obszaru nauki o bezpieczeństwie
BEN_K2_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, oraz zachowywania się w sposób profesjonalny i etyczny w pracy zawodowej oraz działalności publicznej typowej dla specjalisty odpowiadającego za bezpieczeństwo lokalne, narodowe i międzynarodowe
BEN_K2_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych w naukach o bezpieczeństwie oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
BEN_K2_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do rozwijania dorobku i podtrzymywania etosu zawodu specjalisty odpowiedzialnego za bezpieczeństwo lokalne, narodowe i międzynarodowe
BEN_K2_U01	Absolwent/ka potrafi właściwie dobierać źródła i informacje z nich pochodzące, dokonywać oceny, krytycznej analizy, syntezy, twórczej interpretacji i prezentacji tych informacji w celu formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów w zakresie nauki o bezpieczeństwie
BEN_K2_U02	Absolwent/ka potrafi innowacyjnie wykonywać zadania w nieprzewidywalnych warunkach przez odpowiedni dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik typowych dla nauki o bezpieczeństwie
BEN_K2_U03	Absolwent/ka potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę do przystosowania istniejących lub opracowania nowych metod i narzędzi służących do rozwiązywania problemów w zakresie nauki o bezpieczeństwie
BEN_K2_U04	Absolwent/ka potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę do formułowania i rozwiązywania problemów oraz wykonywania zadań typowych dla działalności zawodowej specjalisty odpowiadającego za bezpieczeństwo lokalne, narodowe i międzynarodowe
BEN_K2_U05	Absolwent/ka potrafi formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami wdrożeniowymi charakterystycznymi dla nauki o bezpieczeństwie
BEN_K2_U06	Absolwent/ka potrafi umiejętnie wykorzystywać zdobytą wiedzę z zakresu nauki o bezpieczeństwie w komunikowaniu społecznym oraz politycznym i prowadzeniu debaty, rozszerzoną o krytyczną analizę skuteczności i przydatności stosowanej wiedzy
BEN_K2_U09	Absolwent/ka potrafi przygotowywać różne prace pisemne i mówione w języku polskim i języku obcym o tematyce pozostającej w obszarze zainteresowań nauki o bezpieczeństwie
BEN_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu fakty, obiekty i zjawiska stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu nauki o bezpieczeństwie
BEN_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu metody i narzędzia opisu, w tym techniki pozyskiwania i analizy danych oraz teorie dotyczące bezpieczeństwa, wyjaśniające złożone zależności między elementami systemów bezpieczeństwa
BEN_K2_W04	Absolwent/ka zna i rozumie fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji, związane z rozwojem i rolą systemów bezpieczeństwa oraz ich wpływem na społeczeństwo
BEN_K2_W08	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony wybrane metody i narzędzia opisu, w tym techniki pozyskiwania danych oraz modelowania systemu bezpieczeństwa i procesów w nim zachodzących, a także identyfikowania rządzących nim prawidłowości
BEN_K2_W09	Absolwent/ka zna i rozumie rolę systemu bezpieczeństwa w funkcjonowaniu grupy społecznej, państwa i wspólnoty międzynarodowej oraz ich historycznej ewolucji